

T.C.
EDİRNE
İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2021/1248
KARAR NO : 2021/1210

DAVACI : [REDACTED] R
VEKİLİ : [REDACTED]

DAVALI : EDİRNE VALİLİĞİ
VEKİLİ : [REDACTED]
İl Göç İdaresi Müdürlüğü - KIRKLARELİ

DAVANIN ÖZETİ : Afganistan uyruklu davacı tarafından, sınırdışı edilmesine dair Edirne Valiliği'nin 29.07.2021 tarih ve 1070198.101.18.031 sayılı işleminin; NATO'ya bağlı bir şirkette çalıştığından dolayı Taliban askerleri tarafından işkence gördüğü, sınırdışı edilmesi durumunda işkence göreceği hususunun açık olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davacının, sınır dışı edileceği ülkede ölüm cezası, işkenceye vb. çarptırılıp çarptırılmayacağı ile ilgili araştırma bulunmadığı, devletin ülkesel egemenliği ilkesi uyarınca devletlerin gerekli gördüğü durumlarda ülkesindeki yabancıların ikametine son verme yetkisinin bulunduğu, genel güvenliği ve kamu güvenliğini korumak amacıyla davranışlarını tehlikeli gördüğü yabancıları ülkesinden çıkarabileceği, dava konusu işlemin yetki, şekil, sebep, konu ve amaç yönlerinden hukuka uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Edirne İdare Mahkemesi'nce, 6458 sayılı Kanun'un 53'üncü maddesinde yer alan, sınır dışı etme kararlarına karşı açılan davaların onbeş gün içinde sonuçlandırılacağı hükmü uyarınca yürütmenin durdurulması istemi hakkında karar verilmeksizin işin esasına geçilmek suretiyle, dava dosyası incelenerek gereği görüldü:

Dava, Afganistan uyruklu davacı tarafından, sınırdışı edilmesine dair Edirne Valiliği'nin 29.07.2021 tarih ve 1070198.101.18.031 sayılı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

Anayasanın 16'ncı maddesinde; "Temel hak ve hürriyetler, yabancılar için, milletlerarası hukuka uygun olarak kanunla sınırlanabilir." hükmü ve 90'ıncı maddesinde de; "Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak andlaşmaların onaylanması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlıdır.... Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır." hükmü yer almaktadır.

T.C.
EDİRNE
İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2021/1248
KARAR NO : 2021/1210

Türkiyenin de taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 3'üncü maddesinde; "Hiç kimse işkenceye veya insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele veya cezaya tabi tutulamayacağı" kuralına yer verilmiştir.

6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun "sınırdışı etme " başlıklı 52'nci maddesinde "Yabancılar, sınır dışı etme kararıyla, menşe ülkesine veya transit gideceği ülkeye ya da üçüncü bir ülkeye sınır dışı edilebilir." hükmüne, "sınırdışı etme kararı" başlıklı (6/12/2019 tarihli ve 7196 sayılı Kanunun 75 inci maddesiyle değiştirilmiş **haliyle**) 53'üncü maddesinde "Sınır dışı etme kararı, Genel Müdürlüğün talimatı üzerine veya resen valiliklerce alınır.

Karar, gerekçeleriyle birlikte hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancıya veya yasal temsilcisine ya da avukatına tebliğ edilir. Hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancı, bir avukat tarafından temsil edilmiyorsa kendisi veya yasal temsilcisi, kararın sonucu, itiraz usulleri ve süreleri hakkında bilgilendirilir.

Yabancı veya yasal temsilcisi ya da avukatı, sınır dışı etme kararına karşı, kararın tebliğinden itibaren yedi gün içinde idare mahkemesine başvurabilir. Mahkemeye başvuran kişi, sınır dışı etme kararını veren makama da başvurusunu bildirir. Mahkemeye yapılan başvurular on beş gün içinde sonuçlandırılır. Mahkemenin bu konuda vermiş olduğu karar kesindir. Yabancı'nın rızası saklı kalmak kaydıyla, dava açma süresi içinde veya yargı yoluna başvurulması hâlinde yargılama sonuçlanıncaya kadar yabancı sınır dışı edilmez" düzenlemesine, "sınır dışı etme kararı alınacaklar" başlıklı 54. maddesinde; "(1) Aşağıda sayılan yabancılar hakkında sınır dışı etme kararı alınır: a) 5237 sayılı Kanunun 59 uncu maddesi kapsamında sınır dışı edilmesi gerektiği değerlendirilenler b) Terör örgütü yöneticisi, üyesi, destekleyicisi veya çıkar amaçlı suç örgütü yöneticisi, üyesi veya destekleyicisi olanlar c) Türkiye'ye giriş, vize ve ikamet izinleri için yapılan işlemlerde gerçek dışı bilgi ve sahte belge kullananlar ç) Türkiye'de bulunduğu süre zarfında geçimini meşru olmayan yollardan sağlayanlar d) Kamu düzeni veya kamu güvenliği ya da kamu sağlığı açısından tehdit oluşturanlar e) Vize veya vize muafiyeti süresini on günden fazla aşanlar veya vizesi iptal edilenler f) İkamet izinleri iptal edilenler g) İkamet izni bulunup da süresinin sona ermesinden itibaren kabul edilebilir gerekçesi olmadan ikamet izni süresini on günden fazla ihlal edenler ğ) Çalışma izni olmadan çalıştığı tespit edilenler **h) Türkiye'ye yasal giriş veya Türkiye'den yasal çıkış hükümlerini ihlal edenler** ı) Hakkında Türkiye'ye giriş yasağı bulunmasına rağmen Türkiye'ye geldiği tespit edilenler i) Uluslararası koruma başvurusu reddedilen, uluslararası korumadan hariçte tutulan, başvurusu kabul edilemez olarak değerlendirilen, başvurusunu geri çeken, başvurusu geri çekilmiş sayılan, uluslararası koruma statüleri sona eren veya iptal edilenlerden haklarında verilen son karardan sonra bu Kanunun diğer hükümlerine göre Türkiye'de kalma hakkı bulunmayanlar j) İkamet izni uzatma başvuruları reddedilenlerden, on gün içinde Türkiye'den çıkış yapmayanlar k) (Ek: 3/10/2016-KHK-676/36 md.) Uluslararası kurum ve kuruluşlar tarafından tanımlanan terör örgütleriyle ilişkili olduğu değerlendirilenler. (2) (Değişik: 3/10/2016-KHK-676/36 md.) Bu maddenin birinci fıkrasının (b), (d) ve (k) bentleri kapsamında oldukları değerlendirilen uluslararası koruma başvuru sahibi veya uluslararası koruma statüsü sahibi kişiler hakkında uluslararası koruma işlemlerinin her aşamasında sınır dışı etme kararı alınabilir." hükmü yer almaktadır.

6458 sayılı Kanun'un "sınır dışı etme kararı alınmayacaklar" başlıklı 55'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendinde; "54'üncü madde kapsamında olsalar dahi, Sınır

T.C.
EDİRNE
İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2021/1248
KARAR NO : 2021/1210

dışı edileceği ülkede ölüm cezasına, işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muameleye maruz kalacağı konusunda ciddi emare bulunanlar" sınır dışı etme kararı alınmayacak kişiler arasında sayılmıştır.

Aynı Kanun'un "Geri Gönderme Yasağı" başlıklı 4'üncü maddesinde; *"Bu Kanun kapsamındaki hiç kimse, işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muameleye tabi tutulacağı veya ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi fikirleri dolayısıyla hayatının veya hürriyetinin tehdit altında bulunacağı bir yere gönderilemez."* hükmüne yer verilmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin (AİHM) sınır dışı kararının uygulanması halinde yaşam hakkı ile kötü muamele yasağının ihlal edileceğine ilişkin şikayetlerle ilgili ilkesel yaklaşımı özetle şu şekildedir; *"Geri gönderilen ülkede işkence ve kötü muamele riskinin varlığını haklı gösteren önemli gerekçelerin bulunması halinde bu iddiaların kapsamlı ve titiz (etkili) bir şekilde incelenmesi gerektiğine dikkat çekmektedir. AİHM'e göre Sözleşmenin 3'üncü maddesinin ihlaline karar verilebilmesi için işkence ve kötü muamele iddiasının bir olasılığın ötesinde gerçek bir risk düzeyine ulaşması gerekmektedir. Söz konusu riskin ciddiliği incelenirken geri gönderilecek ülkeyle ilgili koşullar taraf devletçe resen araştırılmalıdır. Öte yandan, başvuru sahiplerinin de kişisel durumlarına ve geri gönderilecekleri ülkede karşılaşacakları risklere ilişkin iddialarını ayrıntılı şekilde açıklama ve (varsa) iddialarını destekleyen belgeleri sunma yükümlülükleri bulunmaktadır. Bir başka deyişle başvuru sahiplerinin kişisel durumlarına ilişkin iddialarını ispat külfeti kendilerine aittir."*(AİHM, Soering/Birleşik Krallık, B. No: 14038/88, 7/7/1989; Babajanov/Türkiye, B. No: 49867/08, 10/5/2016)

Nitekim, Anayasa Mahkemesi de sınır dışı edilme işlemine ilişkin bireysel başvuru kararında kötü muamele yasağının ihlal edildiği iddiasına yönelik değerlendirmesi şu şekildedir; *"Kötü muameleye karşı koruma yükümlülüğü, her sınır dışı işlemi öncesinde işkence ve kötü muamele iddiasının ilgili makamlarca ayrıntılı bir şekilde bir araştırma yapılmasını zorunlu kılmadığı, bu yükümlülüğün ortaya çıkabilmesi için öncelikli olarak başvuru tarafından savunulabilir (araştırılabilir tartışılabilir/ araştırmaya değer makul şüphe uyandıran) bir iddia ortaya konmalıdır. Bu doğrultuda başvuru sahibi, geri gönderileceği ülkede var olduğunu iddia ettiği kötü muamele riskinin ne olduğunu makul şekilde açıklamalı; (varsa) bu iddiayı destekleyen bilgi ve belgeleri sunmalı; bu iddialar belirli bir ciddilik seviyesinde olmalıdır. Ancak savunulabilir iddianın ortaya konması somut olayın özelliğine göre farklılık gösterebileceğinden her olayda ayrıca değerlendirme yapılması gerektiği, bu kapsamda öncelikli olarak başvuru sahibinin iddialarının savunulabilir nitelikte olup olmadığı ortaya konulması gerekmektedir."*(AYM, Akmal Yunuskhodjaev Başvurusu, B.No:2016/8317, Karar Tarihi:08/11/2017, p.53-54)

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının, Afganistan uyruklu olduğu, arkadaşı tarafından çalışmak için yönlendirildiği firmanın NATO'ya bağlı olduğu, bu nedenle Taliban militanları tarafından, NATO'ya bağlı bir şirkette çalışması sebebiyle sorguya çekildiği ve işkence gördüğü, akabinde Türkiye'ye geldiği, İstanbul İli'nde yakalandığı ve Edirne Geri Gönderme Merkezi'ne sevk edildiği, 6458 Sayılı Yasanın 54. maddesinin (h) bendi uyarınca Edirne Valiliği'nin 29.07.2021 tarih ve 1070198.101.18.031 sayılı işlemi ile sınır dışı edilmesine karar verildiği, anılan işlemin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

T.C.
EDİRNE
İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2021/1248
KARAR NO : 2021/1210

Bakılan davada, Mahkememizin 08/09/2021 tarihli ara kararlarıyla davalı idareden davacıdan işkence gördüğüne ve NATO'ya bağlı şirkette çalıştığına ilişkin belgeler istenildiği, davacıya yapılan işkence izlerine ilişkin fotoğrafların ve davacının çalıştığı HGLS isimli firmanın, NATO ile ilişkisine ilişkin belgelerin dosyaya ibraz edildiği görülmektedir.

Bu durumda; davacının, Afganistan uyruklu olduğu, NATO ile ilişkili bir firmada çalıştığı, Taliban militanları tarafından çalıştığı yerle ilgili davacının sorguya çekildiği ve işkence gördüğü, sınırdışı edilmesi halinde ülkesinde işkence ve kötü muamele görme olasılığının yüksek olduğu dikkate alındığında; davacının 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 54'üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) bendine istinaden sınır dışı edilmesine ilişkin tesis olunan dava konusu işlemde hukuka uygunluk bulunmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan 165,10 TL. yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne göre belirlenen 2.040,00-TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, yürütmenin durdurulması istemi hakkında bir karar verilmediğinden kullanılmayan 97,70 TL. YD harcının istemi halinde, artan posta ücreti avansının ise davacıya iadesine, 6458 sayılı Kanun'un 53/3. maddesi uyarınca Kanun yolu kapalı olmak üzere **kesin olarak**, 28/09/2021 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
[İmza]
 e-imzalıdır

Üye
[İmza]
 e-imzalıdır

Üye
[İmza]
 e-imzalıdır

YARGILAMA GİDERLERİ			:
Başvurma Harcı	:	59,30 TL	
Karar Harcı	:	59,30 TL	
Vekalet Harcı	:	8,50 TL	
Posta Gideri	:	38,00 TL	
TOPLAM			:
			165,10 TL